

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво”

Київ – 2008

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво”

Київ – 2008

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–II рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 24 с.

Укладачі:	<i>З. В. Таранник., О. О. Кобзєва, М. В. Кушнір</i> – викладачі ОКЗ “Харківське училище культури”
Рецензенти:	<i>Ю. І. Лошков</i> – доцент, докторант кафедри історії та теорії культури Харківської державної академії культури, кандидат мистецтвознавства <i>Л. М. Якимчук</i> – викладач-методист Київського обласного вищого училища культури і мистецтв
Редактор	<i>О. В. Мельник</i>
Відповідальний за випуск	<i>Т. Ф. Стронько</i>

Навчальне видання

Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 1,4. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА”, м. Вінниця, вул. Квятека, 20

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 2646 від 11.10.2006 р.

Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81

E-mail: info@novaknyha.com.ua

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наскрізна програма практики студентів (далі НППС) спеціальності “Народна художня творчість” спеціалізації “Народне пісенне мистецтво” є частиною освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста. Метою НППС є створення умов для формування професійних умінь і навичок з подальшим їх застосуванням у професійній діяльності.

Основними етапами НППС у структурі навчального процесу є:

I етап – адаптація: ознайомлення студента зі специфікою роботи керівника аматорського колективу на “лабораторному” хорі та колективах закладів культури.

II етап – ідентифікація: спроба практичного самовираження студента (згідно з основними функціями керівника аматорського колективу), самооцінки та психоаналізу.

III етап – самореалізація: демонстрація набутих знань, сформованих умінь і навичок, ділових якостей фахівця тощо на базах виробничої (професійної) практики.

Формування майбутнього фахівця забезпечується робочою програмою “Навчальна практика зі спеціалізації” та програмою “Виробнича (професійна) практика”. Робочі програми являють собою системи, спрямовані на формування практичних умінь та навичок і складені згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики (далі – ОКХ).

Метою наскрізної програми практики студентів (НППС) зі спеціалізації “Народне пісенне мистецтво” є створення таких умов формування професійних навичок, які є максимально наближеними до вимог підготовки сучасного фахівця.

Основними завданнями практики студента є підготовка спеціаліста, яка відповідає:

- Закону України “Про вищу освіту” та державним стандартам;
- вимогам Конвенції “Про визнання вищої освіти в Європейському регіоні”;
- потребам держави;
- вимогам до майбутнього фахівця;
- потребам закладів культури.

Таким чином, НППС спеціалізації “Народне пісенне мистецтво” створює всі передумови для комплексного формування майбутнього фахівця в поетапному процесі практичної підготовки.

Залікові оцінки з виробничої (професійної) практики враховуються під час складання державного іспиту зі спеціалізації.

НОРМАТИВНА ЧАСТИНА НППС

1. Реалізація НППС у навчальному процесі відбувається згідно з нормативно-методичною документацією:
 - освітньо-професійною програмою (ОПП);
 - робочими програмами практики.
2. Наскрізна програма практичної підготовки студентів є інтегрованою частиною освітньо-професійної програми (ОПП). В основі НППС – орієнтація на стандарти вищої освіти, освітньо-кваліфікаційні характеристики молодшого спеціаліста за спеціальністю “Народна художня творчість”, спеціалізацією “Народне пісенне мистецтво”.
3. У вимогах до кваліфікації “Керівник аматорського хорового колективу” важливу роль відіграє цикл професійно-практичної підготовки.
4. Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) чітко окреслює задачі діяльності випускника, уміння, якими повинен володіти молодший спеціаліст-керівник аматорського хорового колективу. Критерії оцінки фахової компетентності базуються на ОКХ.

Задачі діяльності	Практичні уміння
Набір учасників до самодіяльного хорового колективу	Виявлення музично обдарованих учасників хорового колективу. Використання форм індивідуальної роботи із залучення учасників до колективу.
Формування колективу.	Проведення прослуховування учасників колективу та їх розподіл за хоровими партіями. Формування органів самоврядування та організація керівництва.

Задачі діяльності	Практичні уміння
Планування та облік роботи хорового колективу.	Поточне і перспективне планування роботи колективу. Розклад занять та репетицій, ведення обліку роботи.
Підготовка керівника до роботи з колективом.	Уміння зробити музично-теоретичний аналіз твору, розшифровку та нотний запис фольклорної мелодії, транспонування твору, аранжування для потрібного складу, підготувати хорову партитуру.
Робота з колективом	Робота з колективами різного складу. Люстрування хорових партій. Розучування музичних творів, диригування хором.
Підготовка і проведення концертних виступів.	Складання концертної програми, проведення генеральних репетицій, проведення концертних виступів.
Проведення навчальної роботи в колективі.	Вивчення музичної грамоти з учасниками колективу. Ведення вокально-хорової роботи. Проведення занять з розучування хорових партій. Аналіз концертних виступів.
Ведення виховної роботи в колективі.	Проведення організаційно-виховних заходів (бесіди, лекції, екскурсії). Формування високої сценічної та загальної культури.

5. Види професійної роботи, яку здатний виконувати випускник училища як керівник самодіяльного аматорського хору:
 - керівник установи;
 - керівник підрозділу;
 - спеціаліст;
 - методист вокально-хорового жанру;
 - завідувач студії;
 - керівник гуртка;
 - секретар творчої спілки;
 - організатор концертної діяльності.

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗМІСТУ ЕТАПІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

I етап – адаптація	III курс VI семестр	II етап – ідентифікація	IV курс VII–VIII семестри	III етап – самореалізація	IV курс VIII семестр
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ознайомлення</i> з питаннями організаційної роботи зі створення хорового колективу; • <i>ознайомлення</i> з принципами добору репертуару; • <i>добір</i> нотного матеріалу для розспівування; • <i>складання</i> планів проведення репетицій; • <i>технічний етап роботи</i> над 1, 2-голосними партитурами; • <i>аналіз</i> репетиційної роботи вокальних колективів училища та закладів культури міста; • <i>аналіз</i> репертуару творчих колективів. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Добір</i> репертуару для роботи з курсовим хором; • <i>складання</i> плану проведення репетицій; • <i>проведення</i> технічного етапу розучування 3, 4-голосної партитури з курсовим хором; • <i>проведення</i> художнього етапу роботи (засобами художньої виразності, кульмінаціями, характером звука тощо). 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Створення</i> хорового колективу; • <i>самостійне вивчення</i> хорових творів власного аранжування з хоровим колективом бази практики; • <i>робота</i> з солістами•вокалістами; • <i>організація</i> репетицій та концертів; • <i>організація</i> та проведення підсумкового творчого заходу; • <i>проведення</i> бесіди на музичну тему з учасниками колективу. 			

I етап – адаптація	III курс VI семестр	II етап – ідентифікація	IV курс VII–VIII семестри	III етап – самореалізація	IV курс VIII семестр
		<p align="center">Критерій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>активна участь</i> в обговоренні; • <i>наявність</i> планів проведення репетицій; • <i>наявність</i> матеріалу для розспівування; • <i>уміння</i> обґрунтувати функції розспівування; <p><i>Форма контролю – підсумкове заняття.</i></p>	<p align="center">Критерій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>знання</i> хорових партій; • <i>володіння</i> методикою розспівування, переконливе виконання вивченого твору; • <i>володіння</i> методикою проведення репетицій. <p><i>Форма контролю – диференційований залік.</i></p>	<p align="center">Критерій:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>самостійне ведення</i> репетицій; • <i>вивчення</i> двох творів власного аранжування; • <i>володіння</i> методикою роботи з хором; • <i>активна участь</i> в організаційній та виховній роботі. <p><i>Форма контролю – диференційований залік.</i></p>	

ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА НППС

1. Етапи формування свідомості студента як суб'єкта професійної підготовки

I етап – адаптація	II етап – ідентифікація	III етап – самореалізація
Студент ознайомлюється зі специфікою роботи хорового колективу та професійної діяльності його	Студент ідентифікує себе як майбутній фахівець через усвідомлення своїх професійних потреб, рівня власних умінь, здібностей. На практич-	Випускник реалізує фахові якості на базі практики через практичну роботу у хоровому колективі. Він виконує конкретні завдання згідно з особливостями колективу, у якому працює, та вимогами

I етап – адаптація	II етап – ідентифікація	III етап – самореалізація
керівника. На цьому етапі відбувається усвідомлення студентом правильності вибору професії, особливостей своєї майбутньої діяльності, формування образу фахівця, самооцінка.	них заняттях відпрацьовуються основні функції хормейстера: • організаторська; • виховна; • методична; • художньо-творча; • технічна; • комунікативна. Відбуваються спроби самовираження та самореалізації через творчу роботу.	до фахівця. В його обов'язки може входити: • організація аматорського колективу; • робота у якості керівника хору; • робота методиста вокально-хорового жанру; • організація концертних виступів колективу; • організація виховної та навчальної роботи у колективі. Результатом цього етапу є визначення рівня професійної компетентності майбутнього фахівця

I та II етапи (адаптаційний та ідентифікаційний) відбуваються у процесі проходження студентами предмета “Навчальна практика зі спеціалізації”.

III етапом (самореалізації) є виробнича (професійна) практика.

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ НППС

(перелік навчальних дисциплін)

1. Хоровий клас і практика роботи з хором.
2. Постановка голосу.
3. Диригування та читання партитур.
4. Хорознавство і методика роботи з народним хором.
5. Хорова література.
6. Народна музична творчість.

7. Теорія музики.
8. Сольфеджіо.
9. Народознавство.
10. Основи педагогіки і психології.
11. Культура та етика професійної поведінки.

Установи культури, мистецтва та освіти, творча взаємодія з якими сприяє практичній підготовці студентів:

- Обласний центр народної творчості;
- театри;
- філармонія;
- районні, міські, сільські клубні заклади;
- Український культурний центр “Юність” м. Харкова;
- палаци культури м. Харкова;
- центри дитячої та юнацької творчості м. Харкова, Харківської області;
- історико-культурний комплекс “Свято-Покровський чоловічий монастир”;
- дитячі дошкільні заклади і загальноосвітні школи, НВК.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

“Навчальна практика зі спеціалізації”, спеціалізація “Народно-пісенне мистецтво”

Витяг з навчального плану

Кредити	Сам. робота	Всього	Лаб. практ.	VI сем.	VII сем.	VIII сем.
				22 тижні	15 тижнів	16 тижнів
162/3	78	84	84	22	30	32

Тематичний план

№ п/п	Назви тем	Кількість годин	
		Лаб.- практ.	Сам. роб.
<i>III курс (VI семестр)</i>			
1	Вступ. Інструктивно-методичне заняття. Мета та основні завдання курсу.	1	–
2	Ознайомлення з питаннями організаційної роботи створення хорового колективу: прослуховування голосів та комплектація хорових партій.	2	2
3	Планування репетиційної роботи. Принципи добору вокальних вправ для народного хору.	1	3
4	Добір репертуару. Складання плану роботи над хоровим твором.	2	3
5	Розучування одно- та двоголосних хорових творів для однорідного складу.	4	2
6	Вокально-хорова робота над хоровими творами.	6	–
7	Засоби художньої виразності, що використовуються у роботі над хоровим твором.	4	–
8	Відвідування двох-трьох концертних виступів народних хорових колективів з наступним їх обговоренням.	2	–
9	Контрольний урок.	1	–
<i>IV курс (VII семестр)</i>			
1	Планування репертуару хору.	2	3
2	Підготовка нотного матеріалу для роботи з хором та показ хорового твору колективу (гра партитури, спів партій)	2	3
3	Складання плану роботи.	6	2

№ п/п	Назви тем	Кількість годин	
		Лаб.- практ.	Сам. роб.
4	Розбір та робота над триголосними хоровими творами.	8	–
5	Вокально-хорова робота в колективі (робота з хоровими партіями над інтонацією, дикцією, ансамблем, звукоутворенням тощо).	6	–
6	Робота над засобами художньої виразності (динамікою, штрихами, фразуванням, кульмінаціями) у хорових творах.	4	–
7	Закріплення вивченого матеріалу.	2	–
8	Контрольний урок	1	–
<i>IV курс (VIII семестр)</i>			
1	Закріплення теоретичних та практичних знань, отриманих у попередніх семестрах.	2	–
2	Робота над три-, чотириголосними хоровими творами.	8	2
3	Удосконалення роботи над елементами хорового звучання, художнім образом.	12	–
4	Методика складання програми концертного виступу учнівського хорового колективу.	1	2
5	Визначення тематичної та художньої спрямованості концерту.	1	2
6	Робота студентів з учасниками хорового колективу над удосконаленням звучання хорових партій концертного репертуару.	2	–
7	Робота з хоровим колективом над репертуаром концерту: а) групові репетиції; б) зведені репетиції; в) генеральна репетиція.	4	2
8	Концертний виступ та його обговорення.	2	–

ЗМІСТ КУРСУ

III курс (VI семестр)

На початку занять студенти знайомляться з метою та основними завданнями дисципліни, з принципами організаційної роботи хорового колективу. На подальших заняттях вони навчаються принципам добору вокальних вправ для розспівування та репертуару для народного хору, знайомляться з методикою роботи над одно- та двоголосними хоровими творами з попереднім складанням плану роботи. Упродовж семестру студенти відвідують репетиції та концертні виступи аматорських та професійних хорових колективів міста з їх подальшим аналізом.

IV курс (VII семестр)

Продовжується робота над удосконаленням отриманих знань та навичок, методики організаційно-творчої та навчально-виховної роботи. Заняття спрямовані на практичне закріплення теоретичних знань з організації навчально-репетиційного процесу. Студенти опановують методику роботи над триголосними хоровими творами.

IV курс (VIII семестр)

Робота спрямована на практичне втілення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок, отриманих студентами з різних навчальних дисциплін циклу (“Диригування”, “Постановка голосу”, “Хорознавство”, “Хорова література”, “Сольфеджіо”, “Гармонія”).

Студенти вчаться працювати над чотириголосними творами і готуються до роботи з колективами художньої самодіяльної творчості в період виробничої (професійної) практики.

Студенти опановують складання концертних програм різної тематичної спрямованості. Кожен студент отримує завдання самотійно скласти концертну програму на задану тематику. Готується концерт студентського хору. Після концертного виступу студенти роблять усний аналіз.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

III курс (VI семестр)

Тема 2 (2 год.)

Підібрати вокальні вправи для прослуховування голосів та комілектації хорових партій.

Тема 3 (3 год.)

Підібрати та записати вокальні вправи для розспівування народного хору.

Тема 4 (3 год.)

Підібрати одно- або двоголосний хоровий твір. Скласти план роботи над зазначеним хоровим твором.

Тема 5 (2 год.)

Вивчити партії двоголосного хорового твору.

Тема 8 (2 год.)

Відвідати концертні виступи народних хорових колективів. Підготуватися до їх обговорення.

IV курс (VII семестр)

Тема 1 (3 год.)

Скласти репертуар хору, враховуючи можливості колективу.

Тема 2 (3 год.)

Підготувати нотний матеріал для роботи з хором. Скласти план роботи над хоровим твором.

Тема 3 (2 год.)

Вивчити гру партитури на інструменті та хорові партії даного твору.

IV курс (VIII семестр)

Тема 1 (2 год.)

Вивчити чотириголосний хоровий твір.

Тема 2 (2 год.)

Скласти програму концертного виступу студентського хору.

Тема 3 (2 год.)

Скласти концертну програму за заданим тематичним напрямком.

Тема 4 (2 год.)

Робота з солістами, над окремими партіями та хором колективом над концертною програмою.

САМОСТІЙНА РОБОТА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ”

Самостійна робота № 1

Тема: Прослуховування голосів та комплектація хорових партій.

Мета: вміти на практиці визначити можливості голосу, його діапазон.

Література:

1. *Шаміна Л.* Работа с самодеятельным хоровым коллективом. – М., 1981.
2. *Гуменюк А.* Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.

Заняття й завдання для самоконтролю:

1. Підібрати вокальні вправи для визначення діапазону голосу.
2. Застосувати прийоми, що мають різні цілі і завдання.
3. Підібрати уривки з найбільш відомих українських пісень для прослуховування голосів.

Форма контролю – індивідуальна робота з учасниками хорового колективу.

Самостійна робота № 2

Тема: Розспівування у хорі.

Мета: вміти розспівувати хор методично правильно, професійно.

Література:

1. *Гуменюк А.* Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.
2. *Браз С.* Песенный фольклор как основа репертуара народных певческих коллективов (Специфика учебно-воспитательной работы фольклорных певческих коллективов). – М., 1984.
3. *Нудьга Г.* Українська пісня в світі. – К.: Музична Україна, 1989.

Заняття і завдання для самоконтролю:

1. Визначити завдання розспівування.

2. Підібрати унісонні розспівки. Застосувати різні прийоми, які мають різні цілі і завдання (від простого до складного).
3. Скласти унісонні та гармонічні вправи на основі українських народних пісень.
4. Використати різноманітні засоби для розспівування хору: темпові та динамічні зміни.

Форма контролю – використання розспівок на заняттях з хорової практики.

Самостійна робота № 3

Тема: Принципи добору репертуару.

Мета: вміти використовувати теоретичні знання на практиці і постійно підвищувати свій професійний рівень.

Література:

1. *Браз С.* Песенный фольклор как основа репертуара народных певческих коллективов. – М., 1984.
2. *Вопросы* формирования репертуара самодеятельного народного хора. – М.: МГПИ им. Гнесиных, 1980.
3. *Гуменюк А.* Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.

Заняття і завдання для самоконтролю:

1. Підібрати хоровий твір згідно з можливостями даного колективу, враховуючи: склад хору (кількісний і якісний), діапазон, форму функціонування.
2. Вміти виразно проілюструвати хоровий твір на інструменті.
3. Проспівати всі хорові партії.

Форма контролю – гра партитури на інструменті.

Самостійна робота № 4

Тема: План-конспект роботи над хоровим твором (*VI, VII, VIII семестри*).

Мета: вміти скласти план-конспект роботи над твором та практично його застосувати.

Література:

1. *Левандо П.* Анализ хоровой партитуры. – Л.: ЛГИК, 1974.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Скласти план-конспект роботи над хором за таким планом:
2. Відомості про композитора твору.
3. Зміст твору.
4. Визначити:
 - тональність;
 - розмір;
 - темп (з перекладом італійських термінів);
 - тип та вид хору;
 - діапазони партій;
 - інтонаційні, ритмічні, дикційні, метроритмічні труднощі.
5. Хід роботи:
 - коротка розповідь про твір;
 - розучування твору з хором партіями (сольфеджіо та з текстом);
 - робота над строєм, дикцією, ансамблем.
6. Відпрацювання всього твору з застосуванням засобів художньої виразності (фразування, динаміки, кульмінацій тощо).

Форма контролю – план-конспект роботи над хором твором.

Самостійна робота № 5

Тема: Робота над партитурою (*дво- і триголосною*).

Мета: засвоїти основні методи роботи над хором партитурою.

Література:

1. *Мархлевський А.* Практичні основи роботи в хором класі. – К.: Музична Україна, 1979.
2. *Попов С.* Организационные и методические основы работы самодеятельного хора. – М.: Музыка, 1961.
3. *Іваницький І.* Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх учбових закладів. – К.: Музична Україна, 1990.
4. *Пигров К.* Руководство хором. – К.: Музична Україна, 1964.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Проілюструвати хором твір на музичному інструменті.
2. Вивчити кожну хором партію (сольфеджіо, зі словами).

3. Дати розгорнутий аналіз творчості композитора.
4. Зробити детальний розбір літературного тексту і визначити тему та ідею твору.
5. Зробити диригентський розбір та визначити технічні прийоми диригування твором.
6. Провести розбір хором твору з хором партіями.
Форма контролю – робота з хором.

Самостійна робота № 6

Тема: Диригентський розбір твору, робота над технікою диригування.

Мета: засвоїти прийоми технічного розбору твору.

Література:

1. *Чесноков П.* Хор и управление им. – М.: Музыка, 1961.
2. *Шамина Л.* Работа с самодеятельным хором коллективом. – М., 1981.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Проаналізувати хором партитуру з точки зору вибору технічних засобів (жестів, штрихів, динаміки).
2. Виявити складні місця в партитурі, застосувати допоміжний робочий жест у процесі роботи з хором.
3. Вміти виразно показувати фразування, звуковедення, кульмінації, характер твору.

Форма контролю – робота з хором, диригування твором.

Самостійна робота № 7

Тема: Робота над вокально-хором навичками (строєм, дикцією) у три-, чотириголосних творах.

Мета: використовувати теоретичні знання на практиці.

Література:

1. *Виноградов В.* Работа над дикцией в хоре. – М.: Музыка, 1967.
2. *Знаменська О.* Культура мови в співі. – К.: Держ. видавництво образотв. мистецт. і муз. літератури УРСР, 1959.
3. *Краснощеков В.* Вопросы хороведения. – М., 1964.
4. *Пономарьков И.* Строй и ансамбль в хоре. – М., 1969.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Проаналізувати мелодичний і гармонічний стрій.
2. Як залежить загальнохоровий стрій від вокально-технічної складності твору (розташування акорду, теситури, динаміки, темпу)?
3. Проаналізувати текст з точки зору збігу голосних та приголосних.

Форма контролю – робота з хором.

Самостійна робота № 8

Тема: Робота над ансамблем у хорі (*у 3, 4-голосних творах*).

Мета: вміти використовувати теоретичні знання з хорознавства у практичній діяльності.

Література:

1. *Пономарьков И.* Строй и ансамбль в хоре. Работа в хоре. – М., 1969.
2. *Гумешок А.* Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.
3. *Краснощеков В.* Вопросы хороведения. – М., 1964.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Знайти у хоровій партитурі унісонні ансамблі.
2. Знайти у творі частковий і загальнохоровий ансамбль; пояснити, як вони залежать один від одного.
3. Як залежить ансамбль у хорі від фактури музичного твору?
4. Знайти у творі природний та штучний ансамбль.

Форма контролю – робота над твором.

Самостійна робота № 9

Тема: Складання програми концертного виступу.

Мета: вміти складати концертну програму.

Література:

1. *Гумешок А.* Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.
2. *Попов С.* Организационные и методические основы работы самодеятельного хора. – М.: Музыка, 1961.
3. *Чесноков П.* Хор и управление им. – М.: Музгиз, 1961.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Підібрати твори, різноманітні за жанром, стилем, тематизмом, художньою образністю.
2. Скласти концертну програму за заданим тематичним напрямком.

Форма контролю – концертний виступ.

РОБОЧА ПРОГРАМА

виробничої (професійної) практики спеціалізації “Народне пісенне мистецтво”

Витяг з навчального плану

Заг. обсяг годин	Самостійне вивчення	Розподіл по семестрах	Місце проведення	Форма контролю
216	216	VI семестр (9 кл.)	Бази практики	диференційований залік

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

виробничої (професійної) практики спеціалізації “ Народне пісенне мистецтво” (денне відділення)

Заняття	Зміст індивідуальних занять	Кількість годин
<i>Тема I.</i>	<i>Інструктаж з проходження практики зі спеціалізації.</i>	6
1	Ознайомлення з програмою практики зі спеціалізації, обов'язками студента-практиканта, завданнями практики, технікою безпеки.	2
2	Ознайомлення з порядком оформлення індивідуального плану та його складання, правилами ведення щоденника та журналу відвідування занять учасниками вокального колективу.	2

Заняття	Зміст індивідуальних занять	Кількість годин
3	Ознайомлення з вимогами до оформлення звіту, характеристики студента, критеріями оцінювання його роботи.	1
4	Надання методичної допомоги у доборі репертуару та нотного матеріалу для розспівування.	1
Тема 2.	Робота з вокальним колективом.	10
1	Надання допомоги у вивченні музичних творів, проведенні репетицій, розспівуванні хору.	2
2	Надання методичної допомоги у виборі теми реферату та доборі літератури для його написання.	2
3	Надання консультації з методики проведення репетицій із солістами.	2
4	Надання консультації з підготовки та проведення бесіди на музичну тему.	2
5	Надання методичної допомоги у підготовці до проведення концертного виступу.	2
Тема 3.	Проведення залікового заходу	2
1	Прослуховування концертного виступу.	1
2	Аналіз роботи студента-практиканта в якості хормейстера та диригента. Оформлення протоколу прийому концертного виступу.	1
Тема 4.	Підготовка до заліку з виробничої (професійної) практики: перевірка звітної документації, написання характеристики студента-практиканта.	1
	Всього:	19

Рекомендації до виконання завдань

1. Студент повинен усвідомлювати, що виробнича (професійна) практика – це спроба самореалізації в умовах діяльності конкретного культурно-дозвілєвого, позашкільного, дошкільного закладу, аматорського вокального колективу.
2. До початку практики студент одержує завдання та консультації викладача-консультанта з практики зі спеціалізації.
3. Студент починає свою виробничу (професійну) практику безпосередньо на базі аматорського вокального колективу:
 - зі знайомства з керівником практики від бази;
 - зі складення індивідуального плану роботи;
 - з визначення графіка робочого часу.
4. Під час практики студент вивчає специфіку базового закладу та особливості роботи з хоровим колективом.
5. Студент використовує всі можливості демонстрації своїх знань та професійних практичних умінь.
6. Студент апробує свою готовність до співпраці з колективом (виявляє культуру ділового спілкування, поведінки тощо).
7. За всіма методичними порадами студент звертається до викладача-консультанта, який закріплений за ним на весь період проходження практики.

Критерії оцінювання компетентності студента за підсумками проходження виробничої (професійної) практики

Студент-практикант отримує "5" (відмінно), якщо він:

- організував вокальний колектив (дуєт, тріо, квартет, ансамбль, хор);
- самоетійно вивчив та запропонував концертне виконання музичних творів власного аранжування;
- взяв участь у проведенні культурно-дозвілєвого заходу чи концерту вокального колективу у якості соліста;
- виконав усі завдання практики, надав допомогу керівникові хору чи вокального ансамблю в організаційній роботі;
- змістовно та якісно оформив звітну документацію.

Студент-практикант отримує “4” (добре), якщо він:

- працював із вже діючим на базі практики хором колективом;
- працював над репертуаром, який вивчався в колективі;
- самостійно проводив репетиції з групами хору, солістами;
- працював над хором партіями репертуару та брав участь у вивченні нових творів;
- виконав усі завдання практики;
- вчасно і відповідно до вимог оформив матеріали практики.

Студент-практикант отримує “3” (задовільно), якщо він:

- працював із вже діючим колективом, був присутнім на репетиціях, не беручи участі у самостійному їх проведенні;
- працював лише над творами репертуару колективу, не виявляючи ініціативи щодо оновлення репертуару завдяки власному творчому внеску;
- невчасно, з помилками оформив матеріали практики.

Студент-практикант отримує “2” (незадовільно), якщо він:

- не виконав завдання практики внаслідок відсутності на базі практики без поважних причин або з недисциплінованості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Браз С.* Песенный фольклор как основа репертуара народных певческих коллективов. (Специфика учебно-воспитательной работы фольклорных певческих коллективов.) – М., 1984.
2. *Виноградов К.* Работа над дикцией в хоре. – М.: Музыка, 1967.
3. *Вопросы* формирования репертуара самодеятельного народного хора. – М.: МГПИ им. Гнесиных, 1980.
4. *Гуменюк А.* Український народний хор. – К.: Музична Україна, 1969.
5. *Дмитревский Г.* Хороведение и управление хором. – М.: Музыка, 1957.
6. *Егоров А.* Теория и практика работы с хором. – М.–Л.: Музгиз, 1951.
7. *Знаменська О.* Культура мови в співі. – К.: Держ. вид. образотворч. мистецтва і муз. літератури УРСР, 1959.

8. *Іваницький І.* Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх навч. закладів. – К.: Музична Україна, 1990.
9. *Краснощеков В.* Вопросы хороведения. – М., 1964.
10. *Лащенко А.* Хоровое интонирование. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. – К.: Музична Україна, 1989.
11. *Левандо П.* Анализ хоровой партитуры. – Л.: ЛГИК, 1974.
12. *Левандо П.* Проблемы хороведения. – Л.: ЛГИК, 1974.
13. *Мархлевський А.* Практичні основи роботи в хором класі. – К.: Музична Україна, 1985.
14. *Нудьга Г.* Українська пісня в світі. – К.: Музична Україна, 1989.
15. *Пигров К.* Руководство хором. – К.: Музична Україна, 1964.
16. *Пономарьков И.* Строй и ансамбль в хоре. Работа в хоре. / Под ред. Д. Л. Локшина. – М.: Профиздат, 1969.
17. *Переверзев Н.* Проблемы музыкального интонирования. – М.: Музыка, 1966.
18. *Попов С.* Организационные и методические основы работы самодеятельного хора. – М.: Музыка, 1961.
19. *Работа в хоре.* – М.: Профиздат, 1972.
20. *Специфика* учебно-воспитательной работы в фольклорных певческих коллективах: Метод. пособие. – М.: ВНИИ ИТ и КПП, 1984.
21. *Струве Г.* Школьный хор: Книга для учителей. – М.: Просвещение, 1981.
22. *Чесноков П.* Хор и управление им. – М.: Музгиз, 1961.
23. *Шамина Л.* Работа с самодеятельным хором коллективом. – М., 1981.